

SODOBNA ZDRAVILA

Ključnega pomena za uspešno zdravljenje shizofrenije je neprekinjeno jemanje predpisanega antipsihotika.

Zdravljenje z zdravili je treba začeti čim prej in izbrati zdravilo, ki bo učinkovito in dobro prenosljivo. Le tako se bo bolnik držal navodil in zdravila jemal neprekinjeno. Takšno ravnanje vodi do boljšega izida zdravljenja.

Zapomnite si!

Zdravila, ki se odmerjajo na dva do štiri tedne ali vsake tri mesece, zagotavljajo primerno obliko terapije, ki olajšuje bolnikovo vsakdanje funkcioniranje in upoštevanje režima zdravljenja.

Farmakoterapijo je treba ne glede na načine odmerjanja dopolniti z drugimi terapevtskimi metodami: psihoterapijo, izobraževanjem o bolezni in aktivnim delom z bolnikovo družino ali skrbnikom.

Dolgodelujoča zdravila

Raziskave, pa tudi bolniki in svojci potrjujejo, da vsakodnevno odmerjanje in zapleteni režimi odmerjanja zdravil zmanjšujejo stopnjo bolnikovega sodelovanja pri zdravljenju.

To ne velja samo za shizofrenijo, temveč za vse kronične bolezni, kot so diabetes, hipertenzija in celo bronhialna astma.

Depojski antipsihotiki se vbrizgajo intramuskularno – v mišico roke ali zadnjice.

Dobro je vedeti ...

Uporaba dolgodelujočih antipsihotikov znatno olajša zdravljenje, podaljšuje obdobja remisije in bistveno zmanjša tveganje za ponovitev bolezni (v primerjavi z uporabo iste učinkovine v peroralni obliki).

Bolniki, pri katerih se priporoča uporaba dolgodelujočih antipsihotikov:

- bolniki s pogostimi ponovitvami, ki so posledica slabega sodelovanja pri uporabi peroralnih antipsihotikov,
- bolniki, pri katerih bi se z redkejšim odmerjanjem izboljšalo vsakodnevno funkcioniranje,
- bolniki, ki se zavedajo, da jih vsakodnevno odmerjanje obremenjuje,

- bolniki, ki peroralne antipsihotike slabše prenašajo (neželeni učinki).

Zdravljenje z dolgodelujočimi zdravili

Dobro je vedeti ...

Dolgodelujoči antipsihotiki se odmerjajo v mišico.

Zadnjica je najpogostejše mesto injiciranja. Pri nekaterih antipsihotik se lahko bolnik sam odloči in izbere mesto injiciranja: zadnjica ali roka. Injekcijo vbrizga medicinsko osebje (navadno medicinska sestra). Termine za injiciranje je treba določiti v skladu z zdravnikovimi priporočili (na dva do štiri tedne, vsake tri mesece) in razen izjemoma za postopek injiciranja niso potrebne predhodne priprave. Zdravstveno osebje bo bolnika obvestilo o posebnih postopkih pred odmerjanjem nekaterih zdravil ali po njem.

Celovito zdravljenje pri shizofreniji

Zdravljenje shizofrenije vključuje poleg farmakološkega zdravljenja tudi psihoterapevtske in psihosocialne oblike zdravljenja.

Različne psihosocialne oblike zdravljenja pomagajo bolnikom obvladovati bolezen tako, da jim zagotavljajo podporo pri iskanju novih načinov psihološkega in socialnega funkcioniranja. Takšne

terapije ljudem pomagajo, da razmišljajo o sebi, drugih ljudeh in svojem okolju. To lahko zmanjša vpliv, ki ga ima bolezen na sposobnost obvladovanja socialnih vidikov vsakdanjega življenja.

Pomembno je, da bolnik in njegova družina sprejmeta ustrezen način obravnave te bolezni. Da bi bilo celovito zdravljenje izvedljivo in učinkovito, morajo bolnik in skrbniki sodelovati s skupino različnih strokovnjakov, v kateri so zdravnik, medicinska sestra, psiholog, socialni delavec in drugi.

Bolnikovo sodelovanje pri farmakoterapiji

Stock photo. Posed by model.

Pogosto se zgodi, da se bolnik, ko je bolezen v remisiji, počuti zdrav in želi pozabiti na svoje stanje. Težko je sprejeti, da je treba jemati zdravila in sodelovati pri drugih oblikah zdravljenja tudi, ko simptomov ni. Bolnik želi, da bi ga obravnavali kot zdravega človeka.

Vendar ni mišljeno, da bi pri preventivnem zdravljenju,

namenjenem preprečevanju ponovitve bolezni, človeka še naprej obravnavali kot bolnika. Cilj takega zdravljenja je, da se po doživetih epizodi shizofrenije z ukrepi in potrebnim znanjem o tem, kako te ukrepe uporabljati, prepreči ponovitev bolezni.

Zapomnite si!

Zdravljenje, ki preprečuje ponovitev bolezni, naj ne bo ovira, temveč podpora v normalnem življenju. Pri takšnem načinu je nujno dejavno sodelovanje bolnika in skrbnikov.

Terapevti vse pogosteje poskušajo vključiti bolnika v odločanje o načinu zdravljenja. Na začetku zdravljenja se moramo v celoti zanašati na zdravniško mnenje. Ko bolnik pridobi različne izkušnje z boleznijo in predpisanimi zdravili, postane strokovnjak za svoje zdravljenje in zdravnikov partner pri tem.

Dobro je vedeti ...

Bolnik, ki je pridobil znanje o bolezni, bo razumel potrebo po zdravljenju in bo lahko zdravniku natančno poročal o poteku tega.

Poznavanje bolezni in načinov zdravljenja pomaga bolniku, da nadaljuje z zdravljenjem, tudi če se pojavijo neželeni učinki.

Ali ste vedeli ...

Pomembno je, da bolnik in zdravnik skupaj določita ključne cilje zdravljenja in se dogovorita, kako jih doseči. Vzpostavitev ustreznega dialoga in odnosa med bolnikom, skrbnikom in zdravnikom povečuje možnost uspešnega sodelovanja pri zdravljenju.

To je ključnega pomena, saj lahko kakršna koli prekinitve ali odmik od predpisanega zdravljenja z zdravilom izniči vse učinke dotedanjega zdravljenja.

PHSI/PSY/0917/0001

[/si/bolezni/shizofrenija/zdravljenje/zdravila/sodobna-zdravila](#)